

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

MOKYKLŲ
TOBULINIMO
CENTRAS

Projektas „Lyderių laikas 3“

Kalvarijos savivaldybės pokyčio projekto kūrybinės komandos narių

stažuotės Suomijoje–Estijoje ataskaita

Stažuotės trukmė: 2018 m. gegužės 14–18 d.

Stažuotės vieta: Suomijos ir Estijos ugdymo įstaigos, t. y. North-Tapiola pagrindinė mokykla, North-Tapolia gimnazija, (Espoo mieste, Suomija), Helsinkio pagrindinė mokykla, Tallinna Kristiine Gümnaasium, Tallinna Ühisgümnaasium (Talinas, Estija), Tartu Tamme gimnazija (Tartu, Estija)

Stažuotės dalyviai: Kalvarijos savivaldybės pokyčio projekto kūrybinės komandos nariai Arūnė Vaičiūnaitė-Levuškinienė, Vida Vasiliauskienė.

Stažuotės turinys, patirtys ir nauda Kalvarijos savivaldybės įgyvendinamam pokyčio projektui, kurio tema „Kalvarijos savivaldybės švietimo įstaigų bendradarbiavimas stiprinant ugdymo praktikos kokybę – vaiko pažangai“.

Lankydamos įvairių tipų Suomijos – Estijos ugdymo įstaigas, stebėjome sukurtas palankias mokymuisi aplinkas, išgirdome, kokiomis nuostatomis ugdymo (si) procese vadovaujasi mokyklų vadovai, mokytojai, mokiniai. Mokytojai – patarėjai, mentoriai, padeda kiekvienam mokiniui individualiai, sprendžia kiek ir kokios pagalbos jiems reikia. Mentorai priskiriami naujai atvykusiems mokiniams, kad galėtų greičiau adaptuotis naujoje aplinkoje. Siekiama, kad mokiniai taptų savivaldžiais (mokytūsi gyvenimui), kad jie patys kurtų savo mokymosi kelią. Geras mokytojas, tai patrauklus, bendraujantis ir besikeičiantis patirtimi su kolegomis, užtikrinantis draugišką atmosferą su mokiniu ir aiškiai išaiškinantis savo dėstomą dalyką. Laisvė priimti sprendimus įtakoja gerus rezultatus. Mokyklose vyrauja brandaus amžiaus mokytojai, todėl tam, kad jie galėtų įvaldyti įvairias technologijas ir atitinkamas programas, juos konsultuoja dirbantis informacinių technologijų specialistas.

Lankytose ugdymo įstaigose - didelė galimybė mokytis ne mokykloje, laisvė kviesti specialistus (dėstytojus) perteikti ugdymo turinį, laisvė gimnazijose mokiniams pasirinkti dalykus.

Visi mokiniai gauna nemokamą maitinimą, pavėžėjimą (jei mokykla toliau nei 5 km). Kiekvienas mokytojas atsakingas už savo dalyko mokymą ir kiekvieno mokinio vertinimą. Pasitikima mokytoju. Nėra jokios priežiūros. Vadovas pasitiki aukšto lygio mokytojų rengimo sistema ir asmenine intuicija. Didelis dėmesys skiriamas vertinimui ir įsivertinimui.

Mokymo programos kuriamos taip, kad jose atsirastų 21 a. įgūdžių dalis. Labai svarbūs skaitmeniniai įgūdžiai. Mokomasi ir ne mokykloje, tam naudojamos įvairios erdvės (muziejai, bibliotekos, simfoninis orkestras ir kt.). Menai ir muzika, kaip dalis ugdymo proceso, turi vykti ne mokykloje. Mokyklos naudojasi ne jos teritorijoje esančiomis erdvėmis: laboratorijomis, sporto salėmis, kavinėmis, restoranais. Tada apie mokymą daugiau sužino visi, kyla ir mokyklų populiarumas.

Lanksčiai organizuojamas darbas su specialiuųjų poreikių vaikais, kad nesėdėtų nieko neveikdami. Būtina užtikrinti, kad kiekvienas mokykloje jaustųsi saugiai ir gerai. Nuolat tariamasi, kiek mokykla gali sukurti unikalumo ir turėti savo veidą.

Mokytojai turi laisvę rinktis, kokiais būdais mokytis, o mokiniai – kokiais būdais mokytis. Svarbu galutinis rezultatas

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

MTC MOKYKLŲ
TOBULINIMO
CENTRAS

Stazuotė įkvėpė savivaldybės kūrybinės komandos nares ir davė naujų idėjų kūrybinės komandos veiklai bei pokyčio projektui.

Visą stazuotės turinį, įgytas patirtis ir parvežtas idėjas pirmiausiai aptarsime savivaldybės kūrybinėje komandoje. Dar kartą akcentuosime, kad:

- Pokyčius reikia pradėti nuo savęs.
- Idėjų ir minčių labai daug, reikia tik prisitaikyti sau ir pasinaudoti.
- Pasitikėjimą reikia užsitarnauti savo darbo rezultatais.
- Būtina kuo daugiau mokyklose kalbėtis, ieškoti bendrų susitarimų ir jų laikytis. Priimant susitarimus, įtraukti ir išklaustyti mokinius.
- Kuo mažiau konkurencijos ir kuo daugiau bendradarbiavimo.

Savivaldybės mokyklų bendruomenėms siūlysime aptarti Suomijos-Estijos švietimo sistemos modelio elementus ir priimti susitarimus dėl:

- Ugdymo proceso tobulinimo, bendrų netradicinių veiklų planavimo.
- Aiškių vertinimo kriterijų ne tik mokiniams, bet ir jų tėvams, aiškaus grįžtamojo ryšio ir komentarų, ką reikėtų daryti.
- Laisvo ugdymo proceso organizavimo pasirinkimo, pasitikėjimo mokytoju, mokiniu, tėvais.
- Kiekvieno mokytojo atsakomybės už savo darbo rezultatus.
- Žinojimo, ko reikia kiekvienam jo mokomam vaikui ir supratimo, kad mokinsys ne mokymo objektas, o turinys, todėl ir turime ugdyti tai, ką jis savyje atsineša.
- Stipraus užsienio kalbų mokymo ir jų mokėjimo.
- Mokymosi ne mokykloje, įvairių edukacinių erdvių pritaikymo darbui ir poilsui..
- Geros mokinių savijautos mokykloje.
- Mokinių – mentorių paskyrimo naujai atvykusiems mokiniams.
- Pasitikėjimo ir atsakomybės ugdymo visoms bendruomenės grandims.
- Trišalių diskusijų (klasės auklėtojas – tėvai – mokinsys).
- Pamokų laiko be skambučio – tai savotiškas įsipareigojimas, atsakomybė ir ramybė mokykloje.

Stazuotės idėjos jau pradėtos taikyti praktikoje. Kalvarijos gimnazijoje gegužės 28, 29 ir birželio 1 dienomis, vykstant pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimui, neskambėjo skambutis, o pamokos vyko įprastu tvarkaraščiu. O gal visiems patiks ir tai taps ramia kasdienybe?

Švietimo ir ugdymo skyriuje mums būtina daugiau tartis ir derinti su mokyklų vadovais, ką jie turi vykdyti, įgyvendindami bendrą švietimo politiką ir ką jie gali patys padaryti savo konkrečioje mokykloje. Turime pradėti pasitikėti vadovais, nevykdyti priežiūros ir nereitinguoti mokyklų. Reikia padėti mokykloms, apsirūpinant ištekliais, ir leisti vadovams dirbti, tariantis su savo mokyklos bendruomene ir priimant atitinkamus sprendimus.
